

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

167/52

ECONOMEG Y CARTREF (DATBLYGIAD Y PLENTYN)

PAPUR 2

Haen Uwch – Graddau D i A*

P.M. DYDD MAWRTH, 19 Mehefin 2007

(1 awr 30 munud)

Arholwr yn unig

CYFANSWM Y MARCIAU	
-------------------------------	--

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Nid oes angen unrhyw ddeunyddiau ychwanegol.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes digon o le i'ch ateb, ewch ymlaen â'ch ateb yng nghefn y llyfryn, gan gofio nodi rhif y cwestiwn yn gywir.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch bob cwestiwn.

1. Os caiff baban ei fwydo o'r botel yn gywir, dylai ffynnu, tyfu a datblygu yn yr un ffordd â baban a gaiff ei fwydo o'r fron.

- (a) Awgrymwch **dri** rheswm pam y byddai mam yn dewis bwydo o'r botel. [3]

(i) .....

.....

(ii) .....

.....

(iii) .....

.....

- (b) Nodwch **dri** chanllaw y dylid eu dilyn wrth fwydo o'r botel. [3]

(i) .....

.....

(ii) .....

.....

(iii) .....

.....

2. Mae imiwneiddio'n amddiffyn plant rhag nifer o afiechydon plentyndod.

(a) Pa afiechydon y mae babanod yn cael eu hamddiffyn rhagddynt pan fyddant yn cael

(i) y brechiad *MMR*, [1]

.....
.....

(ii) y brechiad triphlyg *DTP*? [1]

.....
.....

(b) Awgrymwch **ddau** reswm pam y byddai rhieni yn dewis brechu eu plentyn. [2]

(i) .....

.....
.....

(ii) .....

.....
.....

(c) Gall plentyn â llid yr ymennydd (*meningitis*) fynd yn ddifrifol sâl o fewn oriau.

(i) Beth ydy llid yr ymennydd? [1]

.....
.....

(ii) Disgrifiwch y prawf y gellir ei wneud gartref pe bai amheuaeth o lid yr ymennydd. [1]

.....
.....

.....
.....

3. Does dim un plentyn sy'n berffaith.

(a) Pryd y dylai rhiant ddechrau disgyblu plentyn?

[1]

.....

(b) Awgrymwch **dri** rheswm pam mae angen disgyblaeth ar blant.

[3]

(i) .....

(ii) .....

(iii) .....

(c) Trafodwch y ffyrdd posibl y gall rhieni ddisgyblu eu plentyn ac esboniwch yr effaith mae hyn yn ei chael ar ddatblygiad plentyn.

[8]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing.

4. Caiff clyw plentyn ei brofi fel arfer pan fydd yn 6-9 mis oed.

(a) Awgrymwch **ddau** reswm pam y gall fod nam (*impairment*) ar glyw plentyn. [2]

(i) .....

(ii) .....

(b) Trafodwch sut y gall nam ar y clyw effeithio ar ddatblygiad plentyn. [4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

TUDALEN WAG

5. Wrth i blant ddatblygu maent yn ennill amryw sgiliau corfforol.

(a) Esboniwch y termau:

(i) Sgiliau echddygol bras (*gross motor skills*), [1]

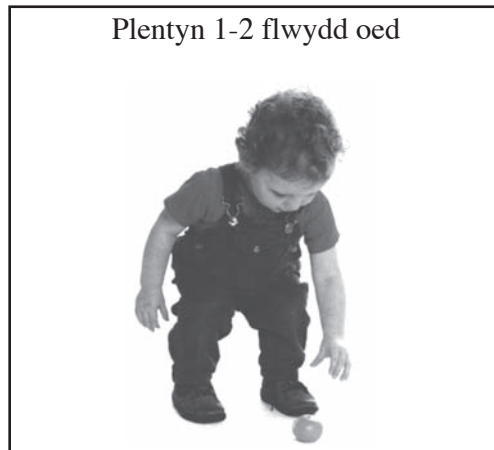
.....
.....

(ii) Sgiliau echddygol manwl (*fine motor skills*). [1]

.....
.....

(b) Ar gyfer **pob** llun esboniwch alluoedd corfforol y plentyn ac awgrymwch deganau priodol i gynorthwyo â datblygiad pellach.

(i) [5]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ii)

Plentyn 4-5 mlwydd oed

[5]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning most of the page width.

Defnyddiwyd y cyfeiriadau canlynol yn y papur hwn:

- Cw.1 Heather Brennand et al. Child Development, A Comprehensive Text for GCSE
Hodder & Stoughton
ISBN 0-340-78272-2
Llun gan Ulrike Preuss/Photofusion
- Cw.3,4,6 Pamela Minett. Child Care & Development 5th Edition
Hodder & Arnold
ISBN 0-340-88915-2
- Cw.4 James Paget University Hospitals NHS Foundation Trust
- Cw.5 Carolyn Meggitt et al. An Introduction to Child Care and Education
Hodder & Stoughton
ISBN 0-340-78007-X

Atgynhychwyd y rhain i gyd gyda chaniatâd yr awdur a'r cyhoeddwr.